

A
Monsieur le Ministre
aux Relations avec le Parlement
p.a. Service Central de Législation

27 -09- 2021

Dossier suivi par :
Nathalie Medernach
247- 74652
qp@msi.etat.lu

Objet : Question parlementaire n° 4879 de Monsieur le Député Marc Spautz concernant le cybermobbing

Monsieur le Ministre,

J'ai l'honneur de vous transmettre ci-joint la réponse à la question parlementaire reprise sous rubrique.

Je vous prie de croire, Monsieur le Ministre, à l'expression de ma considération distinguée.

Le Ministre de la Sécurité intérieure,

Henri KOX

Gemeinsam Äntwert vum Här Henri Kox, Minister fir bannezeg Sécherheet an dem Här Claude Meisch, Minister fir Educatioun, Kanner a Jugend op d'Fro n° 4879 vum 19. August 2021 vum éierbaren Deputéierten Marc Spautz zu Cybermobbing

- **Gëtt et zu Lëtzebuerg och eng Studie déi analyséiert wéi vill Persounen schonns Opfer vu Cybermobbing waren resp. sinn ?**

De rezenten nationalen HBSC-Rapport Lëtzebuerg (*Health behavior in school-aged children: world health organization collaborative cross-national study*), dee vun der Uni.lu a Kooperatioun mam Ministère fir Educatioun, Kanner a Jugend an dem Gesondheitsministère presentéiert gouf, baséiert op enger breeder Ëmfro vu Schülerinnen a Schüler zu Lëtzebuerg am Joer 2018. Dëse Rapport gëtt een iwwergräifend Bild vun der gesondheetlecher Situatioun a Selbstbeschreibung vu Kanner a Jonken.

D'Schüler krute bei där Ëmfro och Froen iwwer Cybermobbing gestallt, an zwar, ob si online scho gemobbt hätten oder gemobbt goufen. De Rapport baséiert op Informatiounen vun insgesamt 8.687 Kanner a Jonken am Alter vun 11 bis 18 Joer. Donieft sammelt de Berodungsservice Kanner-Jugendtelefon (KJT), deen d'BEE SECURE Helpline bedreift, Daten iwwer d'Berodungsfroen am Beräich vu Cybermobbing.

- **Wa jo, wat sinn d'Resultater ? Em wéi vill Prozent ass d' Zuel vun de Victimmen an den leschten Joren an d'Luucht gaangen ? Wéi eng Persounen waren am meeschten betraff ? Wéi vill dovun sinn suicidaire ? Wéi vill vun hinnen kruten psychologesch Hëllef ?**

De 5. November 2020 huet d'Unesco den éischten internationalen Dag géint Schoulgewalt gestart - vun deem Cybermobbing och en Deel ass. D'Ëmfro huet vum 4. bis de 14. Februar 2020 gedauert an et sinn 1.000 Elteren an Kanner befrot ginn (500 Schüler vun 10 bis 15 Joer a 500 Schüler vu 15 bis 19 Joer). 1 vu 10 Jugendlecher gëtt un, schonn Affer vu Cybergewalt gewiescht ze sinn. Ënnert den Ursaache vun dëser Gewalt ass "Jalousie oder Näid" (39 %) déi heefegst genannten, viru "kierperlech" (33 %) an "Revanche" (22 %).

Den nationalen HBSC Rapport Lëtzebuerg (Ëmfro 2018) kënnt zu folgende Conclusiounen:

- 8,5 % vun de Schüler (738 Schüler) hunn uginn, datt si Affer vu Cybermobbing waren;
- 21,4 % vun de Schüler hunn uginn, datt si an der Schoul offline gemobbt goufen;
- 10,6 % vun de Schüler (921 Schüler) soten, datt si anerer online gemobbt hätten;
- 16,6 % hunn aner Leit an der Schoul offline gemobbt.

De Rapport kënnt zur Conclusioun, datt während déi digital Kommunikatioun ëmmer méi wichteg am Alldag vu Schüler gëtt, Cybermobbing trotzdeem nach manner heefeg wéi den offline Mobbing an der Schoul ass.

Den HBSC Rapport huet bei enger Trendanalys eng Baisse vun de Mobbingzuelen an der Schoul vun 2006-2018 festgestallt:

- Am Joer 2006 hunn 9,4 % méi Schüler hir Klassekumero den offline gemobbt wéi 2018. Am selwechten Zäitraum ass d'Zuel vun de Schüler, déi gemobbt gi sinn, och méi kleng ginn: den Undeel fält vun 13,0 % am Joer 2006 op 8,2 % am Joer 2018 erof. Aus anere Länner ginn änlech Trends gemellt. Et kéint een dovunner ausgoen, datt mat der Zäit en Deel vum Mobbing an de Schoulen iwwer an de Cybermobbing verlagert ginn ass.

- Dës Trendanalys enthält awer keng Donnéeën iwwer Cybermobbing, well déi verfügbar Donnéeën, iwwert eng gewëssen Zäit, net vergläichbar waren.
- De Rapport schléisst doraus, datt wann all verfügbar HBSC Daten iwwer Mobbing a Cybermobbing als Ganzt ugesi ginn, manner Schüler am Joer 2018 gemobbt goufe wéi am Joer 2006.

Zu dem Profil vun de Betroffenen:

- Laut dem HBSC Rapport spille bei Mobbing Alter, Geschlecht a Räichtum vun den Affer hire Familljen eng Roll. Meedercher gi liicht méi heefeg gemobbt wéi Jongen (26,2 % vun de befroete Meedercher an 23,4 % vun de Jongen).
- Jee méi al déi gefroete Schüler sinn, desto méi siele kënn de Mobbing bei béide Geschlechter vir.
- Ausserdeem, wat méi niddreg de Räichtum vun hire Familljen ass, wat d'Schüler méi dacks a méi intensiv gemobbt ginn. Schüler, déi selwer immigréiert sinn, ginn och méi dacks gemobbt, a Schüler ouni Migratiounshannergrond gi manner dacks gemobbt. Et ginn och kloer Differenzen ofhängeg vun der Stotkonstellatioun. Schüler, déi mat béiden Elteren opgewuess sinn, gi vill manner dacks gemobbt wéi Schüler, déi an anere Stotskonstellatioune liewen.

Déi nächst HBCS Studie gëtt 2022 verëffentlecht.

De Berodungsdéngscht KJT, deen d'BEE SECURE Helpline an aner Berodungsservicer bedreift, sammelt Daten am Beräich vu Berodungsfroen iwwer Cybermobbing. KJT hält fest, datt am Verglach mat dem Joer 2016 (am Ganzen 82 Ufroen iwwer déi verschidde Weeër: online oder Telefon) et keng Erhéijung am Joer 2020 (am Ganzen 62 Ufroen), mee éischter eng Baisse gëtt. 2017, 2018 an 2019 waren d'Zuele vergläichbar mat 2020 (61, 67, respektiv 68). Et muss awer gesot ginn, datt dës Zuelen d'Situatioun am Land net wierklech reflektéieren.

Am Kontext vun de Fäll, déi de KJT als Ganzt errechen duerch all Berodungsoffer, spille Suizidgedanken dacks eng Roll bei den Affer. Laut dem KJT si Jongen a Meedercher vu Cybermobbing gläich betraff.

All Lycée steet duerch de Service psycho-social et d'accompagnement scolaires (SePAS) e psychologesche Service zur Verfügung, deen d'Schüler begleet a bei de Schwierigkeeten ënnerstëtzt, déi sai Wuelbefannen an der Schoul an dobausse betreffen. Dës Approche ass Deel vun enger Strategie fir d'Wuelbefanne vun de Jonken, déi op fënnef Piliere baséiert, dorënner och d'Promotioun vu gewaltfräier Kommunikatioun an d'Reduktioun vu Cybermobbing. An deem Kontext ginn d'Schüler, déi Affer vu Belästegung sinn, begleet a kréie psychologesch Ënnerstëtzung.

D'psycho-sozio-pedagogesch Personal vun de SePAS an och den SSE (Services socio-éducatifs) huet och de preventiven Optrag vun der Gewaltpreventioun, mam Zil, fir d'Schoulcommunautéit ze begleeden an ze léieren, gewaltfräi ze kommunikéieren, sozial an emotional Fäegkeeten ze entwéckelen a léieren, Konflikter ze managen.

• **Wéi vill Fäll vun Cybermobbing goufen an deene leschten Joren bei der Police gemellt ?**

D'Police huet keng Studie gemaach iwwer Cybermobbing a féiert och keng esou detailléiert Statistiken, déi et géifen erlaben, präzis Zuele betreffend Cybermobbing ze liwweren.

Allgemeng ka festgestallt ginn, dass déi gemellte Fäll relativ rar sinn.

- **Wëssend datt zemoools déi jonk Generatiounen vill Zäit am Internet verbréngen, wéi eng Konklusioun konnt d'Regierung bis elo aus dem pedagogeschen Material an och Ratgeber vir d'Elteren vun BeeSecure zéien**

? Huet d'Regierung weider Aktiounen geplangt vir dem Cybermobbing entgéint ze wierken ?

Cybermobbing a Cybergewalt sinn eng Form vu Belästegung, déi sech immens séier a wäitleefeg iwwer den Internet verbreet. De Kampf géint Gewalt an der Schoul, an all senge Formen, ass e wichtege Sujet, dee vun enger Rei Acteuren opgegraff gëtt.

Am Medienkompass (edumedia.lu) deen am Joer 2020 vum MENJE agefouerte gouf, ass den Ëmgang mat Cybermobbing als Kompetenzfeld, ënnert „2.3. Angemessene Ausdrucksformen verwenden“ genannt. Grondsätzlech soll de Kanner a Jonke fréi gewise ginn, datt et wichteg a richtig ass, am Internet respektvoll ee mat deem aneren ëmzegoen.

D'Initiativ BEE SECURE propagéiert an hire Sensibiliséierungsaktiounen Messagen ewéi „Hannert all Bildschirm sëtzt ee Mënsch“ an „Den Internet ass kee rechtsfräie Raum“. Besonnesch, wann et ëm Cybermobbing geet, geet de wichtigste Message un déi betraffe Leit, sech hëllef ze loosse an net eleng ze bleiwen, an an dësem Kontext d'BEE SECURE Helpline als en anonyme Berodungszenter ze kennen, un deen een sech zouversichtlech ka wenden.

Cybermobbing ass dofir och Thema a BEE SECURE-Formatiounen, Elterenowenter a verschidde pedagogesch Materialer. E spezielle Guide fir Kanner, Jugendlecher an hir Begleeder bitt déi wichtigst Informatiounen doriwwer, wéi engem Affer vu Cybermobbing gehollef ka ginn a wéi een, wann néideg, Cybermobbing bei der Police melle kann.

Konkret dréit d'Initiativ mat verschiddene Mesuren derzou bäi, datt Kanner a Jonker sou fréi wéi méiglech mat dëse Sujete konfrontéiert ginn a sech déi noutwenneg Kompetenzen uneegne kënnen, fir dermadder ëmzegoen a fir e respektvollt Mateneen am Internet ze fërderen.

1. Sensibiliséierungsformatiounen fir Jonker

E wichtege Piler vu BEE SECURE sinn d'Formatiounen fir ze sensibiliséieren, déi sech u Schouklasse vum Enseignement fondamental a vum Enseignement secondaire riichten. Insgesamt waren am Joer 2020 184 Formatiounen am Fondamental an 306 am Secondaire. Zousätzlech goufen et awer och nach siwe Formatiounen a Maison-relaisen an 11 Formatiounen a Jugendhaiser. Duerch d'Schoulschléissungen am Kader vun der COVID-19-Situatioun sinn dës Chiffere par Rapport zu 2019 an de Jore virdrun natierlech méi niddereg. A sämtleche Klasse spillt de Sujet Cybermobbing eng grouss Roll an de Formatiounen.

BEE SECURE bitt och speziell entwéckelt Formatiounen iwwer Cybermobbing fir de Cycle 2.2 an de Cycle 3.1 un, déi grouss gefrot sinn a weisen, datt ëmmer méi jonk Kanner mat Cybermobbing konfrontéiert ginn.

En neit pedagogesch Material, de „Cyber-Mobbing Kit“ gouf ausgeschafft, fir dëst Thema eegestänneg unzegoen, a ka vun Enseignanten, Educateuren a Betreier benotzt ginn, déi mat Leit mat intellektueller Beanträchtegung vun 12 Joer a méi schaffen an awer och fir de Cycle 3.2 an de Cycle 4.1.

2. Formatiounen fir d'Ëmfeld (Elteren, Enseignanten an Erzéier) ze sensibiliséieren

Ee weidere groussen Deel vun de Formatioune vu BEE SECURE riicht sech un d'Eltere souwéi un d'Enseignanten an d'Erzéier. Am Joer 2020 goufe 25 Elterenowender a 22 Formations continues fir Enseignanten an Erzéier organiséiert. Problematesch Inhalter ewéi Cybermobbing spillen och hei eng grouss Roll.

3. Qualitativ Informatiounen um Internetsite

Um Internetsite www.bee-secure.lu fënnt een eng Säit, déi dem Thema Cybermobbing gewidmet ass (www.bee-secure.lu/fr/risques/cyberharcelement), mat wichtege Froen an Äntwerten zum Sujet, souwéi enger Oplëschtung vu Publikatioune ronderëm Cybermobbing.

4. Berodungsservice BEE SECURE Helpline

Mat der BEE SECURE Helpline (8002 1234) besteet ee Berodungsservice fir sämtlech Leit, déi sech wëlle vertraulech an anonym vun Experten aus dem psycho-soziale Feld berode loossen. Och op der BEE SECURE Helpline spillen Thematiken ewéi Cybermobbing eng Roll.

An Zukunft ginn dës Preventiounsofferen a Preventiounsmaossnamen zum Thema Cybermobbing weider systematesch a kontinuéierlech ausgebaut. Mat der Aféierung vum neie Schoulfach „sciences numériques“ op de 7es-Klassen (Pilotphas an 18 Lycéeën ab dem Schouljoer 2021/2022), wäert d'BEE SECURE-Formatioun fir Septiëmen am Kader vum neie Fach elo fir d'éischte Kéier en Deel vum Léierplang sinn. Doduerch gëtt och d'Thema Cybermobbing, dat an de 7es-Formatiounen eng wichteg Roll spillt, Deel vum Léierplang.

Zousätzlech dozou a baséiert op dem pedagogesche Kit fir Leit mat intellektueller Beanträchtegung, wäert eng spezifesch BEE SECURE-Formatioun, fir dës Zilgruppen ze sensibiliséieren, ausgeschafft an an noer Zukunft ugebuede ginn.

Nieft der Preventioun spille Berodung an Ënnerstëtzung fir déi betraffe Leit och eng wichteg Roll beim Thema Cybermobbing. Dofir ass ee weidert Zil, d'BEE SECURE Helpline (8001 1234) als vertrauleche Berodungsservice fir betraffe Leit duerch verstärkte Kommunikatioun nach méi bekannt ze maachen.

Des Weideren huet de Centre psycho-social et d'accompagnement scolaires (CePAS) fir dat neit Schouljoer eng Campagne zur Gewaltpreventioun am Lycée gestart. De Projet "Les Nuits d'Aurore" handelt vu Mobbing an der Schoul. Dësen Aktiounstheaterprojet huet d'Zil, fir opmierksam ze maachen op d'Nout an d'Verzweiflung vu jonke Leit, déi Mobbing an der Schoul erliewen. Fir iwwer den Niveau vun der Sensibiliséierung erauszugeen, besteet de Projet och doranner, d'Schoulen ze begleeden fir e Konzept vun enger "Gewaltfräier Schoul" ze definéieren, esou datt all Acteuren aus dem Schoulsystem nohaltege agebonne sinn a matwierke bei der Mise en place an dem Virliewen a gewaltfräie Liewensraim. Well dëst e Phenomen ass, deen zum System gehéiert, ass et wichteg, fir dëst och schoulintern unzugeen duerch d'Aktivéiere vun de schoulinterne Ressourcen.

D'Finalitéit vum Projet :

- Kampf géint Mobbing an der Schoul;
- Modelliséierung, Aktioun a Suivi vu gewaltfräien Liewensraim;
- Dokumentatioun op Basis vu prakteschen, experimentellen, pedagogeschen a wëssenschaftlechen Erfahrungswärter.